

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Arbejdsmarkedsudvalget har i brev af 8. april 2008 stillet følgende spørgsmål nr. 152 (AMU alm. del), som hermed besvares.

6. maj 2008

J.nr. 6571-0034

Spørgsmål nr. 152:

Vil ministeren redegøre nærmere for den tyske Solidar-ansvarsordning, hvor en hovedentreprenør hæfter for underentreprenørers manglende betaling af løn, feriepenge m.v., herunder om en sådan ordning er i overensstemmelse med EU's regler i bl.a. udstationeringsdirektivet og set i lyset af de seneste domme fra EF-domstolen; Laval, Rüffert m.v.

Endeligt svar:

Jeg har via Udenrigsministeriet bedt den danske ambassade i Berlin om at redegøre nærmere for den tyske Solidar-ansvarsordning. På baggrund af ambassadens indberetning kan jeg oplyse følgende:

Den tidligere regering bestående af SPD og De Grønne aftalte allerede i forbindelse med koalitionsaftalen af 20. oktober 1998, at der i Tyskland skulle indføres regler som sikrede, at en hovedentreprenør hæfter for illegalt handlende underentreprenører (den såkaldte "Generalunternehmerhaftung"). Baggrunden var et ønske om bekæmpelse af illegal beskæftigelse og løndumping, herunder fra de nye EU-medlemslande.

Denne hensigtserklæring gennemførtes i to etaper:

For det første gennem en ændring af den tyske udstationeringslov fra 1996 (Arbeitnehmer-Entsendegesetz, som i det følgende forkortes AEntG), der trådte i kraft den 1. januar 1999.

For det andet i forbindelse med gennemførelsen af et større lovkompleks til bekæmpelse af illegal beskæftigelse og sort arbejde, der trådte i kraft den 1. august 2002.

Begge tiltag har af erhvervsorganisationer og borgerligt/liberale partier været under beskydning for at være for indgribende overfor erhvervslivet, navnlig mindre virksomheder, der ikke råder over tilstrækkelige ressourcer til at kontrollere, at alt er i orden.

Om det overordnede indhold af de to regelsæt kan følgende oplyses:

Vedr. den tyske udstationeringslov (AEntG)

En hovedentreprenørs hæftelse for en underentreprenørs manglende opfyldelse af arbejdsgiverforpligtelser fremgår af AEntG § 1a. Oversat lyder bestemmelsen lyder som følger:

”En entreprenør som giver en anden entreprenør i opdrag at tilvejebringe en arbejds- eller tjenesteydelse, hæfter for denne entreprenørs, en underentreprenørs eller en af entreprenøren eller underentreprenøren anvendt tjenesteyders forpligtelser til betaling af mindsteverderlag til en arbejdstager eller til betaling af bidrag til en fælles facilitet for overenskomstparterne i henhold til § 1, afsnit 1, stk. 2 og 3, afsnit 2, afsnit 3, stk. 2 og 3 eller afsnit 3a stk. 4 og 5 på samme måde som en kauti- onist, der har givet afkald på retten til forhåndsindsigelse (*bemærkning*: dvs. selv- skyldnerkauti- onist). Mindsteverderlaget i henhold til denne bestemmelse omfatter kun det bidrag, som efter fratræk af skatter og bidrag til socialforsikring samt ”Ar- beitsförderung” (*bemærkning*: visse arbejdsløshedsydelse, jf. særlig lov herom) el- ler tilsvarende udgifter til social sikring, skal udbetales til arbejdstageren (dvs. net- tovederlaget)”.

Ovenstående betyder grundlæggende, at en virksomhed, der sender en opgave vide- re til en anden virksomhed, hæfter for visse af dennes forpligtelser i forhold til de der beskæftigede arbejdstagere. Det drejer sig dels om den såkaldte ”Mindestent- gelt”, dvs. den i henhold til gældende overenskomst foreskrevne mindsteløn, her- under overtidsbetaling. Det præciseres i bestemmelsen, at der er tale om netto- mindstelønnen, dvs. efter fradrag af skatter m.v. Derudover drejer det sig om bi- drag til såkaldt ”gemeinsame Einrichtungen der Tarifvertragsparteien”. Der er her tale om et instrument i tysk overenskomstret, som sikrer, at arbejdstagere og ar- bejdsgivere i enighed kan oprette en fælles facilitet, der administrerer arbejdsgiver- indbetaling af visse ydelser såsom feriepenge m.v. Byggebranchen angives at være det erhverv i Tyskland, hvor sådanne faciliteter er mest udbredt.

AEntG blev oprindeligt vedtaget med henblik på byggebranchen, men er efterføl- gende udvidet til også at gælde for enkelte andre brancher. Anvendelsesområdet for AEntG er grænseoverskridende arbejdsforhold i EU.

Vedr. den tyske sociallovgivning

I forbindelse med ovennævnte større lovkompleks til bekæmpelse af illegal be- skæftigelse og sort arbejde gennemførtes en ændring af den tyske sociallovgivning, som helt generelt betyder, at hovedentreprenører i byggebranchen i Tyskland hæf- ter for underentreprenørers manglende betaling af lovpligtige sociale ydelser til ar- bejdstageren. Begrundelsen var, at byggebranchen var særligt hårdt ramt af disse problemstillinger. Oversat lyder hovedbestemmelsen som følger:

”En entreprenør i byggebranchen, som giver en anden entreprenør i opdrag at leve- re byggedel- eller byggeydelser i henhold til § 175, stk. 2, Tredje Bog (*bemærkning*: i denne be- stemmelse defineres i anden sammenhæng, hvad en byggevirksomhed er), hæfter for dennes eller en af denne beskæftiget tjenesteyders opfyldelse af betalingspligt som selvskyldnerkauti- onist”.

De sociale ydelser omfattet af denne hæftelsespligt er syge, uhelds- og pensionsfor- sikring samt ovennævnte ”Arbeitsförderung”.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt den tyske Solidar-ansvarsordning er forenelig med EU-retten, herunder udstationeringsdirektivet, og EF-domstolens afgørelser i Laval og Rüffert, skal det bemærkes, at EF-domstolen i sagen C-60/03, Wolff & Müller, har haft lejlighed til at udtale sig om foreneligheden med udstationeringsdirektivet. Det skal understreges, at der må sondres mellem på den ene side, hvilke krav vedr. arbejdsvilkår man kan pålægge tjenesteydere i henhold til udstationeringsdirektivet, og på den anden side med hvilke midler, man kan håndhæve overholdelsen af disse arbejdsvilkår. Laval og Rüffert vedrører første problemstilling, mens Wolff & Müller vedrører den anden problemstilling. Det tilkommer ikke mig som dansk beskæftigelsesminister at gå ind i en nærmere vurdering af den tyske lovgivning, og jeg vil derfor blot henvise til dommens præmisser (præmis 28-45) og konklusion.

Venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen